

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

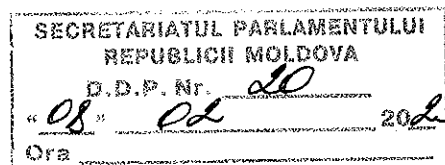
**Biroului permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codului Penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003).

Anexe:

1. Proiectul legii – 2 pagini;
2. Nota informativă – 4 pagini.

**Deputat în Parlament
Alexandr NESTEROVSCHI**

Lege privind modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 41-44, art. 120), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Se completează cu articolul 341¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 341¹. Chemările la lichidarea statutului Republica Moldova sau punerea în orice mod la dispoziția publicului a unui mesaj cu intenția de a lichida prin violență a statalității Republicii Moldova

(1) Chemările publice la **lichidarea statutului Republica Moldova** și difuzarea prin diferite forme, în acest scop, de materiale cu asemenea chemări, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

(2) Punerea în orice mod la dispoziția publicului a unui mesaj cu intenția de a lichida **prin violență a statalității Republicii Moldova**

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 400 la 800 unități convenționale sau cu închisoare de de la 2 pînă la 5 ani.

(3) Aceleași acțiuni săvîrșite:

- a) de două sau mai multe persoane;
- b) săvîrșite de o persoană cu funcție de demnitate publică;
- c) soldate cu decesul unei persoane;
- d) soldate cu urmări grave

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin.(1), (2) sau (3), săvîrșite din însărcinarea unei organizații străine sau a reprezentanților ei, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 9 ani.”

Art. II.– Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Articolul 132⁸ se modifice prin introducerea după sintagma ”art.337-340,” sintagmei ”art.341¹”;

Art. III. (1) – Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul în termen de 1 lună de la data intrării în vigoare prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și/sau va asigura elaborarea și adoptarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Condițiile ce au impus la elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite.

În primul rând este necesar de menționat că potrivit prevederilor art.1 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova "Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil". Totodată, art.2 din Constituția Republicii Moldova prevede următoarele:

"(1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.

(2) Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului."

Pornind de la aceste norme constituționale este clar că chemările la lichidarea statutului Republicii Moldova și/sau punerea în orice mod la dispoziția publicului a unui mesaj cu intenția de a lichida, inclusiv prin violență, a statalității Republicii Moldova, contravin Constituției statului nostru. Însă Codul Penal al RM nr. 985/2002 la momentul de față nu prevede nici o sancționare pentru acțiunile indicate supra, care contravin Constituției Republicii Moldova.

În al doilea rând, după cum arată experiența ultimelor 20 - 25 ani, în Republica Moldova s-a creat situația în care unele partide politice, inclusiv parlamentare, sau, după caz, liderii lor, contrar normelor constituționale au chemat și nu o singură dată la lichidarea statutului Republicii Moldova, ceea ce este inadmisibil. Totodată, aceste chemări ca faptele nu întrunesc elemente constitutive ale infracțiunii din simplu motiv că norma respectivă nu a fost introdusă în Codul Penal RM.

Astfel, la moment Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, nu prevăd careva responsabilități și/sau careva sancțiuni pentru chemările publice la lichidarea statutului Republicii Moldova și difuzarea prin diferite forme, în acest scop, de materiale cu asemenea chemări sau pentru punerea în orice mod la dispoziția publicului a unui mesaj cu intenția de lichidarea prin violență a statalității Republicii Moldova. Mai mult ca atât, sunt cazuri în care chiar parlamentarii au susținut și au votat pentru proiecte de legi sau au întreprins alte măsuri/activități, care în măsură oricare au promovat idei de lichidare statalității Republicii Moldova.

Afară de modificarea Codului Penal RM prin introducerea articolului 341¹, sunt propuse modificări și în Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 prin care competențele de a exercita urmărirea penală în baza articolului propus spre aprobare (articolului 341¹) vor fi atribuite procuraturii specializate și

anume - Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (art.270² Codului de procedură penală al Republicii Moldova).

Tot în această ordine de idei vor fi introduse completări și în articolul 132⁸ Codului de procedură penală al Republicii Moldova prin introducerea după sintagma "art.337-340," sintagmei "art.341¹". Prin această modificare în cazul urmăririi penale pornită în baza articolului 341¹ Codului Penal RM poate fi aplicat cu acordul judecătorului de instrucție interceptarea și înregistrarea comunicărilor prin folosirea unor mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul unor convorbiri între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea informațiilor obținute în urma interceptării pe un suport tehnic.

Prin urmare, este evident că în Republica Moldova, este necesară introducerea pedepsei pentru chemările la lichidarea statalității Republicii Moldova. După părerea mea, este rational, întemeiat și logic că în cazul în care un lider politic/un politician/un deputat al Parlamentului cheamă la lichidarea statului natal va trebui să fie penalizat.

În susținerea celor indicate supra, țin să menționez că în rezultatul analizei informațiilor prezentate în cadrul orelor de audiență cetățenilor și în urma mai multor întrevederi cu locuitorii ai municipiului Bălți și cu cetățenii din alte zone ale țării, precum și altor informații oferite, putem constata că majoritatea absolută a cetățenilor susține ideea introducerii răspunderii pentru chemările la lichidarea statului nostru suveran.

Anume în această ordine de idei și a fost elaborat proiectul de lege privind modificarea unor acte normative și anume: Codului Penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 și Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 . În orice caz problema indicată supra există și urmează a fi soluționată în interesele Țării și cetățenilor de rînd statului nostru, inclusiv prin modificarea legislației în vigoare din domeniul respectiv.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin amendamente elaborate pentru soluționarea problemei identificate și indicate supra se propune completarea Codului Penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 cu art.341¹ în următoare redacție:

„**Articolul 341¹**. Chemările la lichidarea statului Republica Moldova sau punerea în orice mod la dispoziția publicului a unui mesaj cu intenția de a lichida prin violență a statalității Republicii Moldova

(1) Chemările publice la lichidarea statului Republica Moldova și difuzarea prin diferite forme, în acest scop, de materiale cu asemenea chemări, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

(2) Punerea în orice mod la dispoziția publicului a unui mesaj cu intenția de a lichida prin violență a statalității Republicii Moldova

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 400 la 800 unități convenționale sau cu închisoare de de la 2 pînă la 5 ani.

(3) Aceleași acțiuni săvîrșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu intenția de a lichida prin violență statul Republica Moldova;

- c)) săvârșite de o persoană cu funcție de demnitate publică;
  - d) soldate cu decesul unei persoane;
  - e) soldate cu urmări grave
- se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin.(1), (2) sau (3), săvârșite din însărcinarea unei organizații străine sau a reprezentanților ei, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 9 ani.”

Totodată, vor fi introduse modificări și în art. 132⁸ Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 în vederea aplicării cu acordul judecătorului de instrucție aplicării măsurilor speciale de investigației și anume - interceptării și înregistrării comunicărilor în cazul urmăririi penale pornită în baza art. 341¹ Codului Penal al RM. Art.270² alin.(1) lit.(b) Codului de procedură penală al RM, care prevede cazurile (articole) concrete de exercitare a urmăririi penale de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, rămîne fără modificări deoarece include deja sintagma ” *infrațiunilor* prevăzute la art. 135–144, art. 166¹ alin. (3) și (4), art. 283, 284, 295–295², 337–346 din Codul penal;”

Este un moment foarte important – data intrării în vigoare legii (la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova), ceea ce acordă un termen rezonabil tuturor părților implicate (Guvernului, Procuraturii Generale RM, dar în primul rînd Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale) de a întreprinde măsuri necesare pentru asigurarea aplicării acestor amendamente.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea acestui proiect de lege nu necesită cheltuieli financiare și/sau pierderi la Bugetul Public Național și/sau alocarea de mijloace financiare suplimentare din contul Bugetului Public Național, precum și nu se anticipează dificultăți în implementarea acestuia.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul este corelat cu prevederile actelor legislative în vigoare, care se află în conexiune, mai mult ca atît, modificările și completările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar ale actelor legislative amendate, însă, după părerea autorului Proiectului, va fi necesară elaborarea și aprobarea completărilor în actele normative existente pentru implementarea prevederilor Proiectului sau elaborarea actelor normative noi.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege, după părerea autorului, nu conține norme supuse expertizei anticorupție în sensul prevederilor art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la

actele normative, însă poate fi solicitată efectuarea unei expertizei anticorupție, conform atribuțiilor funcționale ale Centrul Național Anticorupție.

Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Constatările expertizei juridice și altor expertize

În legătură cu necesitatea respectării cadrului legal și în conformitate cu cerințele art. 37 din Legea nr. 100/2017 „Privind actele normative”, prezentul Proiect în mod obligatoriu urmează a fi supus expertizei juridice în procesul desfășurării procesului de avizare, precum și poate fi consultat cu autoritățile publice competente și instituțiile interesate: Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, ONG-uri care activează în domeniul protecției și promovării valorilor naționale tradiționale moldovenești.

Cu respect,

Alexandr NESTEROVSCHI